

Zakon o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)**

dr. Boštjan Brezovnik

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/	1
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/.....	2
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/...	2
1.3.1	Akti župana po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/	2
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/	2
1.4.1	Akti občinske uprave po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/.....	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	2
2.1	Javni linijski prevoz potnikov	2
2.2	Avtotaksi prevozi	3
2.3	Stalni izvenlinijski prevoz – shuttle prevoz.....	3
2.4	Prevoz na klic	3
2.5	Cestni turistični vlak.....	3
2.6	Dejavnost avtobusnih postaj.....	4
	Ključne besede	4
	Uporabljene kratice	4
	Viri	4

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/ Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo, 67/19, 94/21, 54/22 – ZUJPP, 105/22 – ZZNŠPP, 18/23 – ZDU-10		1

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Lahko določi organizacijo in način izvajanja mestnega linijskega prevoza potnikov kot gospodarsko javno službo.	53. člen	3
2	V proračunu zagotovi sredstva za opravljanje mestnega linijskega prevoza potnikov.	53. člen	3
3	Z odlokom uvede dovoljenja za opravljanje avtotaksi prevozov.	56. člen	5
4	Lahko predpiše standarde kakovosti izvajanja storitev avtotaksi prevozov.	56. člen	5
5	Lahko določi avtotaksi postajališča in skladno z zakonom tudi način njihove uporabe.	56. člen	5
6	Določi izvajanje in financiranje prevoza na klic, na podlagi	57.b člen	7

7	podelitve koncesije ali v okviru lokalne gospodarske javne službe. Določi organizacijo, način in pogoje opravljanja posebne oblike prevozov potnikov z vlečnim vozilom, ki vleče dve ali več priklopnih vozil za prevoz potnikov (cestni turistični vlak).	58. člen	8
8	Zagotovi infrastrukturne objekte ter prostore namenjene opravljanju dejavnosti avtobusnih postaj in njihovo vzdrževanje ter infrastrukturne objekte za avtobusna postajališča in njihovo vzdrževanje na lokalnih cestah.	112. člen	9

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Odlok o avtotaksi prevozih v občini.	56. člen	5

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	V predlogu proračuna predlaga višino sredstev za opravljanje mestnega linijskega prevoza potnikov.	53. člen	3
2	Če je organizator posebnega linijskega prevoza občina, sklene pisno pogodbo s prevoznikom, za opravljanje posebnega linijskega prevoza.	54. člen	4
3	S subjektom, ki izvaja dejavnost avtobusnih postaj, sklene pogodbo s katero se uredijo medsebojni odnosi.	112. člen	9

1.3.1 Akti župana po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1	Pogodba za opravljanje posebnega linijskega prevoza.	54. člen	4
2	Pogodba o izvajanju dejavnosti avtobusnih postaj.	112. člen	

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Izda dovoljenje za opravljanje avtotaksi prevozov.	56. člen	6

1.4.1 Akti občinske uprave po Zakonu o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/

tč.	akti občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Odločba (dovoljenje) za opravljanje avtotaksi prevozov v občini.	56. člen	6

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

1 Zakon o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/ določa pogoje in način opravljanja prevozov potnikov in potnic in blaga v notranjem in mednarodnem cestnem prometu ter organe, pristojne za izvajanje in nadzor nad izvajanjem tega zakona (1. člen ZPCP-2).

2 V ZPCP-2 lahko zasledimo pristojnosti in naloge občine na področju linijskega prevoza potnikov in na področju avtotaksi prevozov.

2.1 Javni linijski prevoz potnikov

3 ZPCP-2 dopušča možnost, da lahko občina določi organizacijo in način izvajanja linijskih prevozov v mestnem prometu kot gospodarsko javno službo, torej v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja gospodarske javne službe. Mestni linijski prevoz potnikov se opravlja znotraj naselja občine oziroma znotraj meja občine, le izjemoma v manjšem obsegu a lahko tudi s sosednjimi naselji oziroma občinami, če je to potrebno zaradi dnevne migracije ljudi v večje mesto in če občina za to pridobi dovoljenje organa JPP. Pri urejanju mestnih linijskih prevozov potnikov in določanju

gospodarske javne službe mora občina upoštevati zlasti: • obseg dnevne migracije in velikost gravitacijskega območja; • soodvisnost medkrajevnega linijskega prevoza potnikov in mestnega linijskega prevoza; • povezanost javnega mestnega cestnega prometa z drugimi vrstami prometa; • zagotovitev dostopa in prostora za invalidske vozičke na avtobusih mestnega prometa. V skladu z ZPCP-2 se sredstva za opravljanje javnega prevoza potnikov v mestnem prometu zagotavljajo s prodajo prevoznih storitev in iz proračuna občine. Na tem mestu moramo opomniti, da se linijski prevoz v mestnem prometu v mestnih občinah, ki imajo več kot 100.000 prebivalcev, obvezno opravlja kot lokalna gospodarska javna služba. Za uporabo navedenih meril predpiše minister metodologijo (53. člen ZPCP-2).

- 4 Ob navedenem moramo opomniti še na določila 54. člena ZPCP-2, ki določa, da je posebni linijski prevoz potnikov prevoz določene kategorije potnikov, ki se zaradi časovne in prostorske posebnosti prevoza izvaja ločeno od sistema javnega potniškega prevoza potnikov. S posebnim linijskim prevozom potnikov se opravlja prevoz delavcev med domom in službo, prevoz šoloobveznih otrok, dijakov in študentov do izobraževalne ustanove in nazaj, prevoz oseb s posebnimi potrebami do zavodov in nazaj ter prevoz vojakov in vojakinj ter njihovih družin med domom in vojašnico. Posebni linijski prevoz potnikov se izvaja na podlagi sklenjene pisne pogodbe med organizatorjem in prevoznikom, pri čemer je organizator prevoza lokalna skupnost ali pravna oseba, ki opravlja pridobitno dejavnost, ali fizična oseba, ki opravlja pridobitno dejavnost.

2.2 Avtotaksi prevozi

- 5 Avtotaksi prevozi se v skladu z ZPCP-2 opravljajo na podlagi dovoljenja, ki ga izda občina ali več občin skupaj, če je taka obveznost uvedena s predpisom take občine ali več občin skupaj. Avtotaksi prevoznik tako ne sme prevzemati potnikov v občini, v kateri nima veljavnega dovoljenja, če je občina uvedla dovoljenja za avtotaksi prevoze, lahko pa jih vanjo pripelje.

Navedeno dovoljenje za opravljanje avtotaksi prevozov izda pristojni organ občine (občinska uprava) podjetju, ki mora izpolnjevati naslednja pogoja: • ima veljavno licenco za avtotaksi prevoze in • ima zaposlene voznike, ki poznajo območje občine, če je tak pogoj določen v predpisu občine. Ob tem moramo opomniti, da občine ne smejo omejevati števila izdanih dovoljenj za avtotaksi prevoze, jih vezati na pogoj, da avtotaksi prevoznik ne opravlja teh prevozov v drugi občini ali na pogoj sedeža oziroma stalnega prebivališča v občini ali na katere koli druge diskriminacijske oziroma omejevalne pogoje. V občinah, ki ne uvedejo dovoljenja za avtotaksi prevoze, se ti opravljajo zgolj na podlagi licence za avtotaksi prevoze (56. člen ZPCP-2)

ZPCP-2 še določa, da lahko občine predpišejo standarde kakovosti izvajanja storitev avtotaksi prevozov, pri čemer ne smejo določati takih standardov glede videza in opreme vozila, ki bi onemogočali, da avtotaksi prevoznik dobi dovoljenje tudi v drugi občini. Ob navedenem pa lahko občine določijo tudi avtotaksi postajališča in skladno z zakonom tudi način njihove uporabe (56. člen ZPCP-2).

2.3 Stalni izvenlinijski prevoz – shuttle prevoz

- 6 Prevozi potnikov v obliki stalnega izvenlinijskega prevoza potnikov se lahko izvajajo samo z letališč oziroma na letališča. Izvaja jih prevoznik, ki ima licenco ali licenco skupnosti za prevoz oseb in dovoljenje lokalne skupnosti, na območju katere leži letališče (57.a člen ZPCP-2).

2.4 Prevoz na klic

- 7 V skladu z določili 57.b člena ZPCP-2 se v okviru gospodarske javne službe javni linijski prevoz v notranjem cestnem prometu izvaja prevoz na klic. Na podlagi dovoljenja organa JPP, izdanega na predlog samoupravne lokalne skupnosti ali več lokalnih skupnosti, prevoz na klic izvaja in financira lokalna skupnost ali več lokalnih skupnosti, ki na svojem območju podeli koncesijo za izvajanje prevoza na klic, ki ga izvaja v okviru lokalne gospodarske javne službe.

2.5 Cestni turistični vlak

- 8 Organizacijo, način in pogoje opravljanja posebne oblike prevozov z vlečnim vozilom, ki vleče dve ali več priklopnih vozil za prevoz potnikov (cestni turistični vlak), določa samoupravna lokalna skupnost (58. člen ZPCP-2).

2.6 Dejavnost avtobusnih postaj

- 9 Dejavnost avtobusnih postaj lahko opravlja pravna ali fizična oseba, ki je registrirana za opravljanje te dejavnosti. Dejavnost se financira iz cene storitev. Infrastrukturne objekte in prostore ter njihovo vzdrževanje, namenjeno opravljanju dejavnosti avtobusnih postaj, zagotavljajo samoupravne lokalne skupnosti (občine). Navedene infrastrukturne objekte za avtobusna postajališča in njihovo vzdrževanje na lokalnih cestah zagotavlja samoupravna lokalna skupnost (občina). Kot je določeno z ZPCP-2 infrastrukturne objekte in prostore upravljajo subjekti, ki izvajajo dejavnost avtobusnih postaj. Samoupravne lokalne skupnosti (občine) in izvajalci dejavnosti avtobusnih postaj uredijo medsebojne odnose s pogodbo (112. člen ZPCP-2).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, občinski svet, župan, občinska uprava, javna služba, cestni promet, prevozi.

Uporabljene kratice

ZPCP-2 - Zakon o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/ (Uradni list RS, št. 6/16 - uradno prečiščeno besedilo, 67/19, 94/21, 54/22 - ZUJPP, 105/22 - ZZNŠPP, 18/23 - ZDU-10).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13 - UZ148, 47/13 - UZ90,97,99 in 75/16 - UZ70a).

Zakon o prevozih v cestnem prometu /ZPCP-2/ (Uradni list RS, št. 6/16 - uradno prečiščeno besedilo, 67/19, 94/21, 54/22 - ZUJPP, 105/22 - ZZNŠPP, 18/23 - ZDU-10).